

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Tomcsányi Lajos S. J.*

Cím: *Hová megyünk.*

Forrás: *Alkotmány*

Bp.

(Hely)

1919. II. 11.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Tomcsányi Lajos

Idő

"1913"

Budapest, febr. 10.

Hová megyünk?

— Levél a szerkesztőséghez. —

„Megnehezült az idők járása felettünk.” A történelem a bizonyágunk, hogy még sohasem fenyegette hazánkat annyi veszély, mint jelenleg; sohasem állott gonddal terhesebb jövő előtt a magyarok hazája, mint most. Ne akarjuk ezt leplezni, ne akarjuk a veszélyt kisebbíteni. Ellenségünk a hazánk határainál mindenki s benn a még megmaradt hazában is folyton marjuk egymást.

Midőn *Linder* ur volt hadügyminiszter, szíves volt ellátogatni hozzám s azon meggyőződéssel távozott tőlem, hogy én is azt akarom, amit ő; én is azt óhajtom, hogy minden erővel támogassuk azokat, kik jelenleg a rendet sürgetik s egyelőre most ne kutassuk, minő alapon állanak azok, kik a magashól osztják a parancsot; mert a rendet fentartani csak úgy lehet, ha hűségesen kitartunk a kormány mellett.

Szíves volt látogatásával megtisztelni *Heltai* is és meleg kézzorítással váltunk el egymástól azon reményben, hogy tőlem nem kell félniök azon jó uraknak, kik a rend fentartására ügyelnek; mert én sem közvetlen, sem közvetve nem zavarom a haza békéjének érdekében kifejtett törekvéseiket.

S mindennek ellenére többször figyelmeztettek jóakaróim, hogy ügyeljek magamra; mert a fenyegetettek között vagyok én is, rosszat forralnak ellenem is.

Hát ki vagyok én, uraim?

Szegény szerzetes, ki huszonöt év óta működöm Budapesten; készakarva nem bántottam senkit, szívesen voltam segélyére mindenkinek,

ha tudtam. Merre járok, mit teszek, mindenki tudja, aki akarja, nem bujkálok s hivatásom értelmében mindenkinek szolgálatjára vagyok, aki bizalommal fordul hozzám. S nem is panaszkodom e tekintetben; mert kis szobámban felkeresnek sokan.

Azonban miként ezelőtt *Lindner* ur és *Heltai*, ugy most (február 7) vagy hatan egyszerre nem éppen bizalmas látogatásukkal tisztelték meg esendes magányomat. Átkutattak nálam mindent, felkutatták könyveimet, összehányták irataimat, átolvasták a nálam talált leveleket.

Felszentelt pap vagyok, felkent szolgálja az Urnak s mint ilyen, az egyházmegyei hatóságoktól, főpásztoromtól bírok leveleket, melyek lelki ügyekre vonatkoznak; vannak nálam levelek, melyeket szenvedő lelkek irtak, kik lelki gyötrelmeikben nálam a távol messzeségből is vigaszt kerestek s kik tőlem tanácsot kértek. S ezeket a leveleket az ily dolgokhoz nem értő emberek szorgosan átvizsgálták, elolvasták. Ez fáj, nagyon fáj s megakadályozni nem állott hatalmamban, hogy nem illetékes profán férfiaknak szeméj elől elvonjam azokat, amik a természet törvénye szerint is számukra titkos dolgok, — a gyöttrődő lelkek vergődéseiről tanuskodó leveleket.

S nyíltan kimondom, hogy én gyanura, mely alapul szolgált szobám átkutatására, a legkisebb okot sem szolgáltattam Minden törvénytismerő, józanészű, becsületes ember *Trendelenburggal*, *Iheringgel* (szabadjon szabadelvű tudósokra hivatkoznom) s másokkal azt vallja, hogy oly kutatásra, milyen szobámban volt, midőn még a levéltitkot sem kimélik, nem elég a gyanu, de oly gyanunak kell fennforognia, mely tényleges, nyomós okon alapszik s határozottan ismételtlen kimondom: én egyáltalán semmiféle gyanura okot nem szolgáltattam.

Vagy esetleg gyanura okot ad az, hogy talán gynus emberek megfordultak nálam? Lehet; de nem keresztény ember az, hanem pogány vagy zsidó, ki nem tudja, hogy a bünöktől feloldozó hatalmamnál fogva akár gyilkosokkal, rablókkal is kell érintkeznem.

Már most *Hock* János régi jó barátomat (szabad még most is őt, ugy hiszem, így neveznem), gróf *Károlyi* Mihály és dr. *Nagy* Vince urakat, kiket szintén jól ismerek és becsülök, — tisztelettel kérdem, őket kérdelem; mert ott a magasban levők közül csak őket ismerem: helyeslik-e őket azt, ami most nálam s velem történt?

S mivel ez megtörtént s ehhez hasonló másutt is történhetett, azért kezdtem azzal, hogy megnehezült az idők járása felettünk. Sajnálom hazám, sajnálom embertársaimat; annak érdekében Isten irgalmáért esedezem, ezekért azt is teszem és járok-kelek s dolgozom tovább.

Tomcsányi Lajos S. J.